

Dalibor Legac i Željko Martinović

Utvrđivanje rezidentnosti fizičkih osoba

Za ispravno razumijevanje izraza rezidentnost treba utvrditi ima li Republika Hrvatska s drugom državom u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, kako bi se temeljem te činjenice moglo tumačiti i pitanje rezidentnosti prema tuzemnim propisima. Već je u čl. 4. st.1. OECD-ova modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (model ugovora ili model) propisano da se pitanje rezidentnosti utvrđuje u prvome redu prema tuzemnim propisima («... rezident države ugovornice označuje svaku osobu koja prema zakonima te države, u njoj podliježe oporezivanju na temelju svoga prebivališta, boravišta...«).

1. **UTVRĐIVANJE REZIDENTNOSTI PREMA MEĐUNARODNIM UGOVORIMA O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA I TUZEMNIM POREZNIM PROPISIMA**

Pitanje rezidentnosti uređuju tuzemni propisi:

– **Članak 3. Zakona o porezu na dohodak (NN 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12. – Odluka USRH, 120/13, 125/13, 148/13. – Odluka USRH, 83/14, 143/14. i 136/15)**

»Rezident je fizička osoba koja u RH ima prebivalište ili uobičajeno boravište. Rezident je i fizička osoba koja u Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi i po toj osnovi prima plaću.«

Kako bismo, dakle, utvrdili poreznu rezidentnost fizičke osobe, moramo odrediti ima li ta osoba u RH prebivalište ili uobičajeno boravište, ali se to ne određuje prema Zakonu o prebivalištu, što uređuje prijavu prebivališta i boravišta građana u nadležnosti MUP-a, nego sukladno Općem poreznom zakonu (OPZ).

Prema čl. 38. OPZ-a (NN 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13. i 26/15), porezni obveznik (obveznik) ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obvezan. Ako obveznik u RH ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište se s motrišta oporezivanja utvrđuje prema mjestu prebivališta obitelji, a za obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežito zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežito odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti. Ako obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu,

smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu. Uobičajeno boravište, sukladno Zakonu, ima obveznik u mjestu u kojemu se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem smatra se, dakle, stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju najmanje 183 dana u jednoj ili u dvjema kalendarskim godinama. Za određivanje uobičajena boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka što traju manje od jedne godine.

– Članak 3. Zakona o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13. i 143/14)

»Rezidenti su, sukladno čl. 2. st. 1. ovoga Zakona, pravne i fizičke osobe čije je sjedište upisano u sudski ili drugi registar ili upisnik u RH ili kojima je u Hrvatskoj mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja. Rezidenti su i poduzetnici fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u RH čija je djelatnost upisana u registar ili upisnik. Nerezident je osoba koja ne ispunjava jedan od uvjeta iz st. 1. ovoga članka.«

U ovom članku ćemo se usredotočiti na utvrđivanje rezidentnosti fizičkih osoba te nećemo opširnije razrađivati pitanje rezidentnosti pravnih osoba.

1. Članak 4. OECD-ova modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Napominjemo da Hrvatska pri sklapanju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja primjenjuje hrvatski model ugovora što se temelji na OECD-ovu (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj) prijedlogu modela ugovora u kojemu postupak određivanja rezidentnosti obveznika propisuje čl. 4. što glasi:

1. Za potrebe ovog Ugovora izraz »rezident države ugovornice« označuje svaku osobu koja, prema propisima te države, u njoj podliježe oporezivanju na temelju prebivališta, boravišta, mjesta uprave ili bilo kojeg drugog obilježja slične naravi, što obuhvaća tu državu i bilo koju njezinu političku podjedinicu ili lokalnu vlast. No, taj izraz ne obuhvaća bilo koju osobu koja u toj državi podliježe oporezivanju samo u pogledu dohotka iz izvora u toj državi ili imovine kakvu ima u njoj.
2. Ako je, zbog odredba u st. 1, fizička osoba rezident obiju država ugovornica, tada se njezin pravni položaj određuje kako slijedi:
 - a) smatra je se rezidentom samo države u kojoj ima prebivalište koje mu je na raspolaganju; ako ima prebivalište koje mu je na raspolaganju u objema državama, smatra je se rezidentom samo države s kojom ima bliskije osobne i gospodarske veze (središte životnih interesa);
 - b) ako se ne može odrediti državu u kojoj ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema prebivalište na raspolaganju, smatra je se rezidentom samo države u kojoj ima uobičajeno boravište;
 - c) ako ima uobičajeno boravište u objema državama ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra je se rezidentom samo države čiji je državljanin;
 - d) ako je državljanin obiju država ili nijedne od njih, nadležna tijela država ugovornica rješavaju pitanje dogovorom.
3. Ako je, zbog odredba u st. 1, osoba koja nije fizička osoba rezident obiju država ugovornica, smatra je se rezidentom samo države ugovornice u kojoj je mjesto njezine stvarne uprave.

Prema pravilu Tie Breaker, osobu se smatra rezidentom države ugovornice nakon što ispuni sljedeći uvjet:

Primjer 1

Obveznik u RH ima prebivalište u Zagrebu, plaća prizre 18%, ali radi veće plaće odlazi raditi u Irsku. U Hrvatskoj ima suprugu i dvoje djece koja idu u osnovnu školu.

Zbog obavljanja posla u Irskoj, tamo boravi dulje od 183 dana u poreznoj godini. Pretpostavimo da irski propisi određuju da je hrvatski obveznik, jer je u Irskoj dulje od 183 dana u poreznoj godini, irski rezident jer tu ima prebivalište/boravište.

Neovisno o činjenici što Irška obveznika smatra svojim rezidentom, RH ga smatra hrvatskim rezidentom. S obzirom da porezne uprave obje zemalja obveznika smatraju vlastitim rezidentom (prema domaćim propisima) treba primijeniti čl. 4. Ugovora vlada Hrvatske i Irske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak i na dohodak od otuđenja imovine.

Članak 4. st. 1. Ugovora propisuje da se obveznika ima smatrati rezidentom države u kojoj ima prebivalište, a budući da ima prebivalište i u Irskoj i u RH, treba primijeniti čl. 4. st. 2. Ugovora što propisuje – ako fizička osoba ima prebivalište u obje države – da prednost ima država s kojom fizička osoba ima bliskije osobne i ekonomske veze, što se smatra središtem životnih interesa. Ako se rezidentnost ne može utvrditi prema tome pravilu, st. 2. propisuje pomoćne kriterije: (i) uobičajeno boravište, (ii) državljanstvo, (iii) a ako je fizička osoba državljanin obje država ili nijedne od njih, pitanje se rješava postupkom dogovaranja.

Pri utvrđivanju središta životnih interesa treba primijeniti objektivna mjerila, pa tako neke od sljedećih činjenica mogu biti važne u procjeni s kojom državom fizička osoba ima bliskije osobne i gospodarske veze:

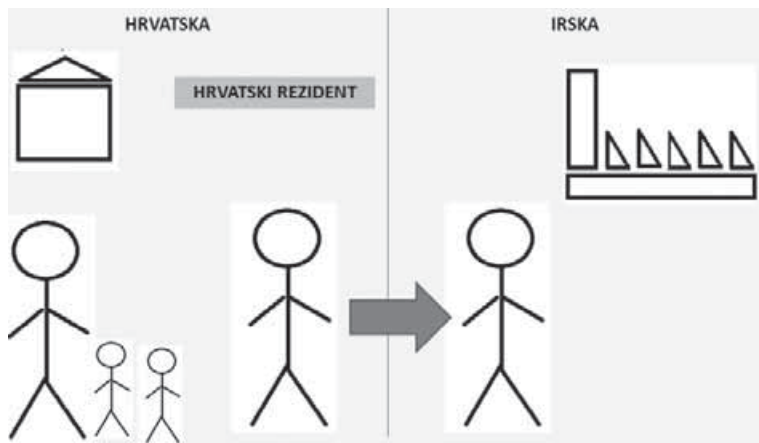
- obiteljski i društveni odnosi
- zanimanje fizičke osobe
- političke, kulturne i druge aktivnosti
- mjesto poslovanja
- mjesto s kojega upravlja imovinom.

Činjenice se mora sagledati u cjelini, a osobitu pozornost treba dati osobnim radnjama pojedinaca.

Ako osoba koja u jednoj državi ima dom, u drugoj državi osnuje drugi dom, a istodobno ga u prvoj zadržava, činjenica da zadržava prvi dom u okruženju u kojem je pr-

votno živio, radio, i gdje ima obitelj i imovinu, može uz druge elemente značiti kako je središte životnih interesa zadržao u prvoj državi.

Budući da ovaj primjer pokazuje kako je središte obveznikovih životnih interesa u RH (supruga i dvoje djece koja u RH pohađaju osnovnu školu), može se ustvrditi da je obveznik hrvatski rezident (oporezivanje prema načelu svjetskog dohotka), a da bi ga Irska trebala smatrati svojim nerezidentom (oporezivanje samo s osnova dohotka stečenog u državi izvora – Irskoj).

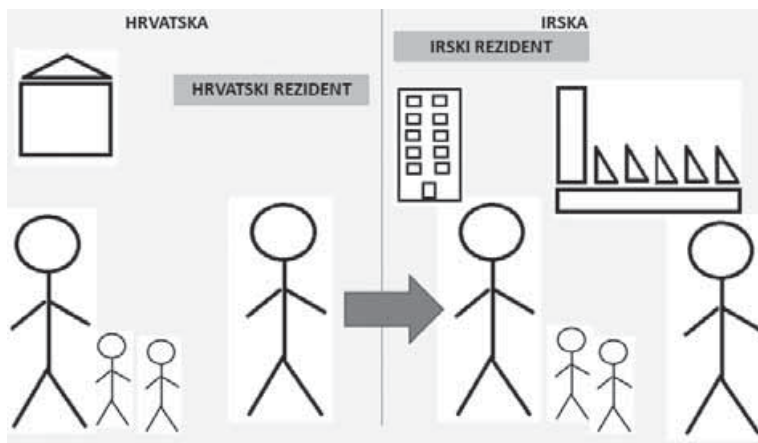

Primjer 2

Obveznik u RH ima prebivalište u Zagrebu, plaća prizrez 18%, ali zbog veće plaće odlazi raditi u Irsku, kamo je poveo suprugu i dvoje djece. Radi obavljanja posla u Irskoj tamo boravi dulje od 183 dana u poreznoj godini. Pretpostavimo li da irski propisi određuju da je hrvatski obveznik, zato što je u u Irskoj dulje od 183 dana u poreznoj godini, irski rezident jer tamo ima prebivalište/boravište, budući da je zadržao prebivalište i u RH, hrvatska ga Porezna uprava smatra hrvatskim rezidentom (obveznikom plaćanja poreza prema načelu svjetskog dohotka).

S obzirom da obje porezne uprave obveznika smatraju svojim rezidentom (prema domaćim propisima), treba primijeniti čl. 4. Ugovora vlada RH i Irske o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak i na dohodak od otuđenja imovine. Članak 4. stavak 1. Ugovora propisuje da se obveznika ima smatrati rezidentom one države u kojoj ima prebivalište. Budući da ima prebivalište i u Irskoj i u RH, treba primijeniti čl. 4. st. 2. Ugovora što propisuje da ako fizička osoba ima prebivalište u obje države, st. 2. daje prednost državi s kojom fizička osoba ima uže osobne i ekonomske veze, što se smatra središtem životnih interesa. Kada se rezidentnost ne može utvrditi prema navedenom pravilu, st. 2. propisuje pomoćne kriterije: (i) uobičajeno boravište, (ii) državljanstvo, (iii) a ako je fizička osoba državljanin obje države ili niti jedne od njih, tada se pitanje rješava postupkom dogovaranja.

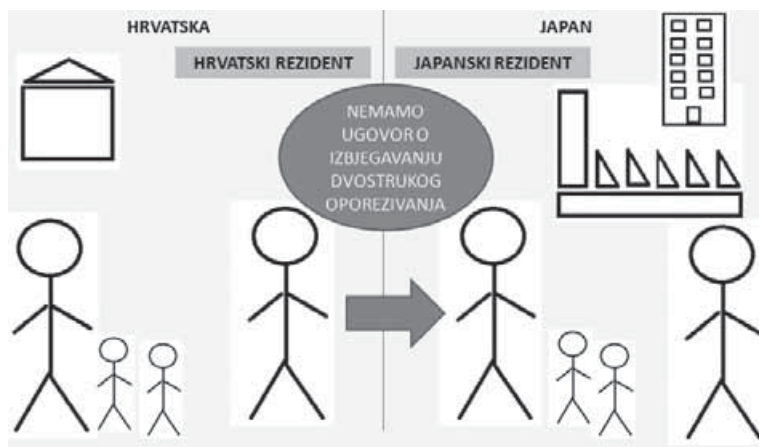
U primjeru je očito da je središte životnih interesa obveznika u Irskoj (jer je u Irsku poveo suprugu i dvoje djece) te možemo tvrditi da je rezident Irske (oporezivanje po načelu svjetskog dohotka), a da bi ga Hrvatska trebala smatrati svojim nerezidentom (oporezivanje samo s osnova dohotka ostvarenog u državi izvora, pa bi npr. stan ili kuću u kojoj je živio prije odlaska u Irsku dao u najam, pa s te osnove stječe dohodak u RH kao državi izvora).

Primjer 3

Hrvatski obveznik ima prebivalište u Zagrebu, plaća prirez 18%, ali zbog potrebe posla sa suprugom i dvoje djece odlazi raditi u Japan. U Zagrebu ima stan. Budući da RH s Japanom ne primjenjuje ugovor, Porezna uprava Japana već od prvoga dana obveznika (sukladno domaćim propisima) smatra vlastitim rezidentom, jer ima prebivalište/boravište u Japanu. No, i RH obveznika smatra svojim rezidentom (sukladno čl. 38. OPZ-a), jer je zadržao prebivalište u Zagrebu, odnosno ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili dvjema kalendarskim godinama, mada u njemu trenutno ne boravi. Ako obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i u inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu. To znači kako će obveznik, prema domaćim propisima i Japana i RH, morati plaćati porez na dohodak prema načelu svjetskog dohotka i u Japanu i u Hrvatskoj (kako bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje, Porezna uprava RH propisala je u čl. 37. st. 4. Zakona uračunavanje poreza plaćenog u drugoj državi). Sukladno čl. 37. st. 4, ako hrvatski rezident ostvari dohodak u inozemstvu i ako ga se oporezuje u inozemstvu porezom što se podudara s tuzemnim porezom na dohodak, porez plaćen u inozemstvu uračunat će mu se na propisani način u tuzemni porez na dohodak.

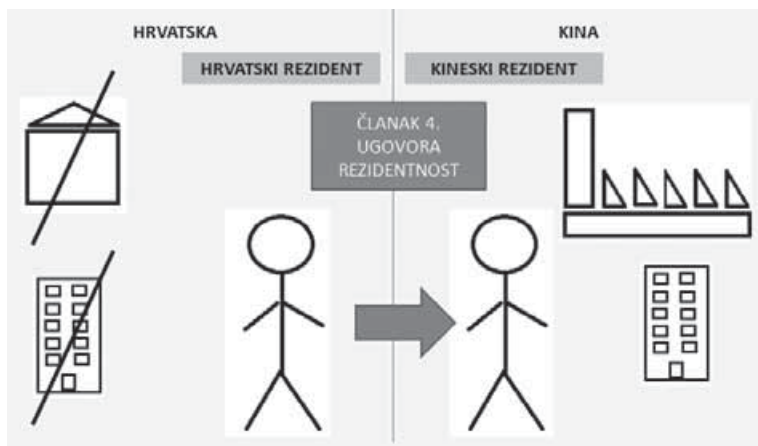
No, ako obveznik svoj stan u Zagrebu da u najam, moglo bi se zaključiti kako neće biti u posjedu toga stana, tj. neće ga imati na raspolaganju (nije ispunjen uvjet iz čl. 38. OPZ-a), pa bi mogao tvrditi kako je rezident samo u Japanu, iz RH bi morao platiti porez na dohodak od najma (država izvora).

Primjer 4

Hrvatski obveznik koji ima prebivalište i stan/kuću u Zagrebu, plaća prizor 18%, te zbog potrebe posla odlazi raditi u Kinu. Budući da u toj zemlji provodi više od 183 dana, kineska Poreza uprava, sukladno domaćima poreznim propisima, smatra ga vlastitim rezidentom. Porezna uprava RH smatra ga, pak, svojim rezidentom (sukladno čl. 38. OPZ-a, budući da tu ima u vlasništvu kuću ili stan). S obzirom da vlade RH i NR Kine primjenjuju Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprečavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak, treba primijeniti čl. 4. toga Ugovora, sukladno kojemu se obveznika ima smatrati rezidentom države u kojoj ima prebivalište. S obzirom da ima prebivališta u obje zemlje, mora se primijeniti čl. 4. st. 2. Ugovora što određuje – ako fizička osoba ima prebivalište u objema državama – da se prednost daje državi s kojom fizička osoba ima bliskije osobne i ekonomske veze, što se smatra središtem životnih interesa. Ako se rezidentnost ne može utvrditi prema tome pravilu, st. 2. propisuje pomoćne kriterije: (i) uobičajeno boravište, (ii) državljanstvo, (iii) ako je fizička osoba državljanin obje država ili nijedne od njih, pitanje se rješava postupkom dogovaranja.

U ovom primjeru moramo sagledati sve činjenice u cjelini, a osobito pozornost posvetiti osobne radnje pojedinaca. Ako je obveznik samac te u RH ima dom (stan/kuću), a s vremenom u Kini osnuje drugi dom, iako ga već ima u Hrvatskoj, ta činjenica (u okruženju u kojem je prvotno živio, radio, i gdje ima obitelj i imovinu), može uz druge elemente značiti kako je u RH zadržao središte životnih interesa. No, ako bi obveznik stan/kuću u RH dao u najam, što znači kako ga više nema u posjedu, moglo bi se zaključiti da više nema osnove smatrati ga hrvatskim rezidentom, odnosno trebalo bi ga smatrati hrvatskim nerezidentom koji mora plaćati porez na dohodak od najma u državi izvora (RH), a u Kini bi ga se imalo smatrati rezidentom, jer bi tamo morao plaćati porez prema načelu svjetskog dohotka.

Primjer 5

Fizička osoba Herbst Winter, državljanin Austrije, zaposlenik austrijskoga matičnog društva »Sommer« bio je izaslan na rad u Sloveniju, gdje je radio pet godina u društvu kćeri pod nazivom »Poletje« te živio u unajmljenom stanu. Prihvatio je posao menadžera za jugoistočnu Europu, tzv. terenski s mnogo putovanja. U RH neće unajmljivati stan nego će odsjedati u hotelu, pa se postavlja pitanje njegove rezidentnosti.

S obzirom da prebivalište nema ni u Sloveniji ni u Hrvatskoj, ne može se jasno utvrditi ni središte životnih interesa. Nakon izrade kalendara obveznikova boravka, ustanovljeno je kako podjednako boravi u RH i Sloveniji te da je velik broj dana boravio u drugim državama jugoistočne Europe. Budući da se ne može odrediti rezidentnost prema kriteriju uobičajena boravišta, treba postupiti prema kriteriju državljanstva. S obzirom da je obveznik austrijski državljanin, radi oporezivanja u Hrvatskoj trebalo bi ga se smatrati rezidentom Austrije ili hrvatskim nerezidentom (radi obveze plaćanja poreza na dohodak iz izvora u RH, Porezna uprava će na obveznikov zahtjev izdati potvrdu o porezu plaćenom u Hrvatskoj kojeg će obveznik uračunati u Austriji).

3. POSTUPAK UTVRĐIVANJA REZIDENTNOSTI U POREZNE SVRHE

Utvrđivanje porezne rezidentnosti obveznika u uvjetima globalne pokretljivosti ljudi, a napose radne snage, često zahtijeva osjetljivo »vaganje« svih činjenica što će potvrditi obveznikovu veću povezanost s jednom ili drugom državom odnosno rezidentnost. Radi boljeg razumijevanja, stoga treba usmjeriti pozornost na neke od oblika pokretljivosti radne snage: odlazak na rad za stranog poslodavca u inozemstvo; izaslanje radi provedbe projekata u inozemstvu; upućivanje u inozemna društva unutar skupine povezanih obveznika; te iznajmljivanje radne snage. Može se zaključiti kako je pri odlasku na rad za stranog poslodavca u inozemstvo veća vjerojatnost da će fizička osoba poželjeti ostati u državi rada te s njome imati bolju povezanost, što bi povećalo težinu na strani »vage« na koju stavljamo činjenice što upućuju da je osoba hrvatski nerezident i rezident druge države, dok će u ostalih oblika kretanja radne snage teret na toj strani »vage« biti malo lakši, što pak upućuje samo na dio činjenica važnih za utvrđivanje rezidentnosti te će ih se morati promatrati (»vagati«) uz ukupne ostale činjenice što će dati težinu sukladno objektivnim, ali i subjektivnim, kriterijima.

S obzirom da se pri utvrđivanju rezidentnosti u uvjetima globalne mobilnosti često treba sučeliti s većim brojem činjenica, mnoge su države osmislile neku vrstu upitnika kakav, uzevši u obzir međunarodno i domaće zakonodavstvo i porezno-pravnu praksu, od obveznika zahtijeva da se očituje na neka pitanja, radi lakšeg utvrđivanja rezidentnosti (ili nerezidentnosti) u poreznim postupcima. Vrste i broj pitanja promjenljivi su, ovisno o državi i njezinu pravnom sustavu, domaćem poreznom pravu i važećim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Sadržaj pitanja ovisi o poreznoj praksi uvjetovanoj zemljopisnima i socijalnim okolnostima što upozoruju na velik broj praktičnih teškoća utvrđivanja rezidentnosti, pa će npr. neke države biti usredotočenije na tzv. dnevne prekogranične migrante, a druge na osobitu skupinu pomoraca ili vozača kamiona.

I Republika Hrvatska (Porezna uprava) je, sukladno tome, za potrebe utvrđivanja rezidentnosti osmislila upitnike (obrasci TI i TU) prilagođene općima i posebnim potrebama.

Radi uklanjanja nejasnoća, na temelju primijećenih učestalih teškoća u provođenja postupka utvrđivanja rezidentnosti u porezne svrhe, Porezna uprava izdala je Uputu, klasa: 410-01/15-01/3133; ur. broj: 513-07-21-01/15-01, u kojoj se postupak utvrđivanja rezidentnosti nastoji pojednostavniti ili učiniti jedinstvenim, te se objašnjava i postupanje u vezi s upitnicima.

Upitnike se popunjava u postupku utvrđivanja rezidentnosti obveznika tako da se Upitnik TU ispunjava pri ulaska obveznika u Hrvatsku, a Upitnik TI pri napuštanju zemlje, što znači kako ih se ispunjava u svih postupaka kad je bitno utvrditi rezidentnost fizičke osobe (upis u/ispis iz Registra poreznih obveznika; obrada godišnje porezne prijave; prijava poreza na dohodak; obračun, obustava i uplata predujmova poreza na dohodak; izdavanje potvrda te u okolnosti kad nadležno porezno tijelo utvrdi potrebu za njihovim ispunjavanjem).

Cilj je tih upitnika o rezidentnosti (obrasci u prilogu: Upitnik TU i Upitnik TI) pojednostavniti primjenu postupka propisana u čl. 4. st. 2. hrvatskog modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (*tie-breaker rules*), odnosno jednoobrazno i točno utvrditi povezanost ili rezidentnost obveznika s državom ugovornicom koja će naposljetku imati pravo oporezivati ga prema načelu svjetskog dohotka (*world income principle*).

Pitanja su podijeljena u tematske skupine što se odnose na: osobne podatke, boravak u i izvan RH, razlozi dolaska/odlaska, veze s RH i veze s drugom državom, rezidentnost u porezne svrhe, zaposlenje i osobne veze. Određene odgovore iz upitnika mora se i dodatno dokumentirati ispravama navedenima u upitnicima.

4. ZAKLJUČAK

Upitnik TI i Upitnik TU samo su pomoćno sredstvo uz primjenu kojega Porezna uprava utvrđuje, uz ostale svim drugim dostupne podatke, činjenice za utvrđivanje rezidentnosti obveznika.

Nadležni referenti koji vode postupak utvrđivanja rezidentnosti trebaju pažljivo odmjeriti sve činjenice što utječu na povezanost obveznika s RH te drugom državom. Rezidentnost se pritom utvrđuje u prvome redu na osnovi domaćih poreznih pravila. Utvrdi li se da je obveznik, sukladno domaćima propisima, hrvatski porezni rezident, treba provjeriti primjenjuju li RH i druga država ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i ako da, treba utvrditi smatra li i druga država toga rezidenta vlastitim poreznim rezidentom. Tek kada obje države jednoga obveznika smatraju vlastitim poreznim rezidentom, pa nastane »sukob rezidentnosti«, valja postupiti sukladno čl. 4. ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

UTVRĐIVANJE STATUSA REZIDENTNOSTI KOD ODLASKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Osobni podaci

Ime i prezime:		OIB (osobni identifikacijski broj):	
Adresa u Republici Hrvatskoj:			
Broj telefona:	Broj mobilnog aparata:	E-Mail adresa:	
Adresa u inozemstvu prije ulaska u Republiku Hrvatsku:			
Adresa na koju želite primati poštu:		Državljanstvo:	
Broj telefon:			
Datum ulaska u Republiku Hrvatsku (dd.mm.gggg.):	Datum izlaska iz Republike Hrvatske (dd.mm.gggg.):	Bračni status: ☐ samac ☐ bračna zajednica ☐ izvanbračna zajednica ☐ životno partnerstvo ☐ neformalno životno partnerstvo	Datum rođenja (dd.mm.gggg.): Mjesto i država rođenja:

Boravak izvan Republike Hrvatske

• Koliko dugo namjeravate boraviti izvan Republike Hrvatske? Broj dana: _____ Broj mjeseci: _____ Broj godina: _____			
• Republiku Hrvatsku napuštate bez namjere ponovnog povratka?			☐ da ☐ ne

Opći podaci

Označite tvrdnje koje opisuju vašu situaciju ili unesite tražene vrijednosti na za to predviđeno mjesto:	
☐ imate prebivalište u Republici Hrvatskoj ili dozvolu stalnog boravka (sukladno odredbama Zakona o prebivalištu).	
☐ imate privremenu dozvolu boravka u Republici Hrvatskoj. (navedite razdoblje valjanosti dozvole od/do; dd.mm.gggg.): _____	
☐ namjeravate zatražiti produženje razdoblja valjanosti privremene dozvole boravka u Republici Hrvatskoj? ☐ da ☐ ne	
☐ živite u drugoj državi, ali ćete privremeno živjeti u Republici Hrvatskoj _____ dana u godini, ali ćete tijekom godine povremeno napuštati Republiku Hrvatsku (ako poreznom tijelu dostavite točan broj dana prisutnosti u Republici Hrvatskoj, porezno tijelo će moći izračunati točan broj dana prisutnosti u Republici Hrvatskoj).	
☐ živite u drugoj državi, ali ulazite u Republiku Hrvatsku tijekom dana zbog zaposlenja ili školovanja te ju napuštate istog dana.	
☐ živite u Republici Hrvatskoj, ali iz nje izlazite tijekom dana zbog zaposlenja ili školovanja te se u nju vraćate istog dana.	
☐ imate prebivalište u Republici Hrvatskoj, ali ste živjeli u drugoj državi te u razdoblju boravka u toj državi porezno tijelo vas nije smatralo rezidentom Republike Hrvatske u porezne svrhe, ali ste se sada vratili za stalno u Republiku Hrvatsku.	
☐ imate dozvolu za rad u Republici Hrvatskoj (razdoblje valjanosti: od/do (dd.mm.gggg)): _____	
☐ namjeravate li zatražiti produženje razdoblja valjanosti dozvole rada u Republici Hrvatskoj? ☐ da ☐ ne	
☐ ništa od navedenog (pojasnite): _____ _____	

Rezidentnost u porezne svrhe

Označite tvrdnje koje opisuju vašu situaciju:

- rezident ste u porezne svrhe države s kojom Republika Hrvatska nema u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. da ne
- rezident ste u porezne svrhe države s kojom Republika Hrvatska ima u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. da ne
- rezident ste, temeljem međunarodnog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, druge države, a ne Republike Hrvatske. da ne
- podliježete oporezivanju dohotka u toj državi na temelju ostvarenog svjetskog dohotka (ukupan iznos dohotka ostvaren u toj državi, ali i izvan nje) da ne

(Sukladno zahtjevu poreznog tijela, dužni ste priložiti potvrdu rezidentnosti kojom se potvrđuje rezidentnost u porezne svrhe druge države te time i status subjekta oporezivanja porezom na dohodak u toj drugoj državi na temelju ostvarenog svjetskog dohotka te potvrdu o obvezi prijave poreza na dohodak u toj drugoj državi.)

Razlozi napuštanja Republike Hrvatske

Označite tvrdnje koje opisuju razlog vašeg odlaska iz Republike Hrvatske:

- vi ste javni službenik Republike Hrvatske s diplomatskim ili konzularnim statusom za rad u inozemstvu.
- vi ste bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner ili uzdržavani član javnog službenika Republike Hrvatske s diplomatskim ili konzularnim statusom za rad u inozemstvu te ste sa spomenutom osobom živjeli u zajedničkom domaćinstvu.
- vi ste javni službenik Republike Hrvatske s tehničkom ili upravnom funkcijom i bez diplomatskog ili konzularnog statusa za rad u inozemstvu te ste u bilo kojem razdoblju godine prije godine odlaska bili hrvatski rezident u porezne svrhe.
- vi ste zaposlenik institucija Europske unije, Europske centralne banke, Europskog monetarnog fonda ili Europske investicijske banke te ste bili, prije odlaska, hrvatski rezident u porezne svrhe, u bilo kojem vremenskom razdoblju prošle ili same godine odlaska.
- vi ste bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner, nezaposleni i ne obavljate poslovne aktivnosti, ili ste uzdržavano dijete zaposlenika u institucijama Europske Unije, Europske centralne banke, Europskog monetarnog fonda ili Europske investicijske banke, koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa spomenutom osobom i bili ste, prije godine odlaska, hrvatski rezident u porezne svrhe u bilo kojem razdoblju prošle ili godine odlaska.
- radite u inozemstvu za međunarodnu organizaciju (navesti ime i adresu organizacije): _____
- izaslan ste u inozemstvo od strane hrvatskog poslodavca.
- zaposleni ste u inozemstvu od strane inozemnog poslodavca.
- umirovljenje.
- nalazite se na školovanju, predavanju ili istraživanju u inozemnoj obrazovnoj ili istraživačkoj instituciji (navedite naziv i adresu te obrazovne i/ili istraživačke institucije): _____
- odlazite na godišnji odmor duži od 183 dana u inozemstvo i planirate se vratiti u Republiku Hrvatsku nakon njegovog završetka.
- ostalo (pojasnite): _____

Zaposlenje u inozemstvu (poslovne aktivnosti u inozemstvu)

Označite tvrdnje koje opisuju razlog vašeg odlaska iz Republike Hrvatske:

- zaposleni ste ili ćete biti zaposleni od strane hrvatskog poslodavca te izaslan u inozemstvo (navedite naziv i adresu poslodavca): _____
- zaposleni ste ili ćete biti zaposleni od strane inozemnog poslodavca (navedite naziv i adresu poslodavca): _____
- obavljat ćete slijedeću poslovnu aktivnost u inozemstvu (navedite vrstu i mjesto obavljanja poslovne aktivnosti): _____
- da li ćete se vratiti u Republiku Hrvatsku zbog ugovora s vašim poslodavcem ili zbog već utvrđenog datuma kada se morate vratiti na posao u Republiku Hrvatsku? da ne
- ako imate takav ugovor s vašim poslodavcem, priložite presliku tog ugovora.
- ako nemate takav ugovor ili ugovoreni datum povratka u Republiku Hrvatsku koji je određen od strane vašeg poslodavca, da li će vam vaše radno mjesto u Republici Hrvatskoj biti na raspolaganju nakon vašeg povratka ili će vam na raspolaganju biti neko drugo radno mjesto u Republici Hrvatskoj? da ne

Veze s Republikom Hrvatskom

Označite tvrdnje koje opisuju vašu povezanost s Republikom Hrvatskom dok boravite u drugoj državi:

- vaš bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner ostat će stanovati u Republici Hrvatskoj; navedite njegovo/njeno ime, prezime, OIB, državljanstvo, njegovu/njenu trenutačnu adresu i razlog ostanka u Republici Hrvatskoj: _____
- _____
- vaša djeca ili ostali uzdržavani članovi ostat će stanovati u Republici Hrvatskoj. Navedite njihova imena, prezimena, OIB, državljanstvo i trenutačne adrese tih osoba, kao i nazive i adrese škola koje pohađaju, razreda u kojima se trenutno nalaze, navedite sve razloge zašto će oni ostat stanovati u Republici Hrvatskoj: _____
- _____
- nastaviti ćete uzdržavati osobu u Republici Hrvatskoj koja živi u stambenom prostoru (npr. kuća ili stan) u kojem ste vi živjeli prije odlaska iz Republike Hrvatske.
- niste imali u vlasništvu, već ste unajmili stambeni prostor u Republici Hrvatskoj. Pod-iznajmit ćete taj stambeni prostor za vrijeme vašeg odsustva iz Republike Hrvatske te namjeravate obnoviti najam prostora nakon njegovog isteka.
- nastaviti ćete imati u vlasništvu stambeni prostor u Republici Hrvatskoj i:
- imati ga na raspolaganju iznajmiti ga povezanoj osobi iznajmiti ga nepovezanoj osobi
- zadržat ćete većinu predmeta kao što su namještaj, kućanski i ostali aparati u Republici Hrvatskoj.
- imat ćete osobnu imovinu i kućne ljubimce u Republici Hrvatskoj.
- imat ćete motorno vozilo u Republici Hrvatskoj.
- imat ćete vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj.
- imat ćete hrvatsku putovnicu.
- nastaviti ćete koristiti sustav zdravstvenog osiguranja Republike Hrvatske za vrijeme boravka u drugoj državi.
- bit ćete i dalje osigurani u sustavu mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske za vrijeme boravka u drugoj državi.
- zadržat ćete članstvo u hrvatskim društvenim, rekreacijskim i/ili ostalim organizacijama; navedite ta članstva: _____
- _____
- zadržat ćete članstvo u profesionalnim/stručnim/zanatskim i/ili sindikalnim udrugama Republike Hrvatske; navedite ta članstva: _____
- _____
- zadržat ćete bankovne račune u Republici Hrvatskoj (navedite razloge): _____
- _____
- zadržat ćete kreditne i debitne kartice izdane od strane hrvatskih financijskih institucija.
- ulagat ćete u Republici Hrvatskoj. Opišite oblike planiranih ulaganja: _____
- _____
- zadržat ćete sezonski objekt u Republici Hrvatskoj (npr. kuću za odmor ili apartman).
- zadržat ćete telefonske servise u Republici Hrvatskoj. Navedite podatke o uslugama i navedite da li je riječ o osobnim ili poslovnim uslugama: _____
- _____
- koristit ćete posjetnice s adresom u Republici Hrvatskoj. Navedite podatke o adresi: _____
- _____
- zadržat ćete poštansku adresu, poštanski pretinac ili depozite u Republici Hrvatskoj. Navedite adrese tih pretinaca: _____
- _____
- zadržat ćete pretplatu na časopise ili magazine koji će vam biti dostavljani na adresu u Republici Hrvatskoj.
- imat ćete pretplatu na životno ili mirovinsko osiguranje putem hrvatskog osiguravajućeg društva.
- imat ćete gospodarske veze s Republikom Hrvatskom (obavljanje samostalne djelatnosti ili poslovnih zadataka i aktivnosti za društva u Republici Hrvatskoj i slično (pojasnite): _____
- _____
- imat ćete neke druge veze s Republikom Hrvatskom (pojasnite): _____
- _____
- ništa od navedenog se ne odnosi na mene.

Posjet Republici Hrvatskoj

Označite tvrdnje koje opisuju razlog vašeg dolaska u Republiku Hrvatsku:

Nastavit ćete posjećivati Republiku Hrvatsku? da ne

Ako ste potvrdno odgovorili na prethodno pitanje, koja od tvrdnji najbolje opisuje vaš posjet Republici Hrvatskoj?
 poduži redovan česti ništa od navedenog

Pojasnite: _____

Veze s drugom državom

Označite tvrdnje koje opisuju vašu povezanost s drugom državom:

ako vaš bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner neće ostati u Republici Hrvatskoj, navedite njegovo/njezino ime, prezime, OIB, državljanstvo, trenutačnu adresu i datum njegovog/njezinog odlaska iz Republike Hrvatske i očekivani broj mjeseci boravka u inozemstvu te njegov/njezin status prije odlaska u drugu državu (rezident, nerezident, neutvrđen status): _____

ako vaša djeca ili uzdržavani članovi neće ostati u Republici Hrvatskoj, navedite njihova imena, prezimena, OIB, državljanstvo, trenutačnu adresu, kao i naziv škole i adresu koju pohađaju te razred u kojem se trenutno nalaze i datum njihovog odlaska iz Republike Hrvatske i očekivani broj mjeseci boravka u inozemstvu te njihov status prije odlaska u drugu državu (rezident, nerezident, neutvrđen status): _____

ako imate djecu ili uzdržavane članove koji će vas slijediti tijekom kasnijeg razdoblja, navedite datum njihovog odlaska iz Republike Hrvatske (dd.mm.gggg) i očekivani broj mjeseci koji namjeravaju ostati u inozemstvu te njihov status prije odlaska u drugu državu (rezident, nerezident, neutvrđen status): _____

opišite stambeni prostor u kojem živite u inozemstvu (uključite detalje kao što su: adresa, vrsta, veličina, da li je u vašem vlasništvu ili ste ga unajmili – ako ste ga unajmili, navedite razdoblje trajanja najma): _____

opišite osobnu imovinu koju ćete imati u toj drugoj državi (npr. namještaj): _____

ako imate vozačku dozvolu izdanu u drugoj državi, navedite naziv države, razdoblje valjanosti te da li ju namjeravate produžiti: _____

ako imate inozemnu putovnicu, navedite pojedinosti kao što su: država izdavanja, razdoblje valjanosti te da li ju namjeravate produžiti: _____

navedite naziv osiguravajućeg društva osnovnog i dopunskog zdravstvenog te mirovinskog osiguranja za vrijeme boravka u inozemstvu te razdoblje trajanja osiguranja: _____

navedite sve profesionalne/stručne/zanatske, društvene, rekreacijske i/ili ostale organizacije čiji ćete biti član za vrijeme boravka u drugoj državi: _____

opišite oblike ulaganja koje ćete imati u državama osim Republike Hrvatske (uključite pojedinosti kao što su nazivi bankovnih računa i nazivi financijskih institucija u kojima su isti otvoreni, životno i mirovinsko osiguranje, vrijednosnice i udjeli u pravnim osobama te ostali oblici ulaganja) te pojasnite zašto su ta ulaganja smještena van Republike Hrvatske: _____

navedite nazive kreditnih i debitnih kartica i nazive inozemnih financijskih institucija koje su ih izdale, a koje ćete koristiti u inozemstvu: _____

- navedite adrese svih telefonskih servisa čije ćete usluge imati u drugim državama te navedite da li su to osobne ili poslovne usluge: _____
- navedite sve adrese koje ćete koristiti za osobne ili poslovne posjetnice/vizitkarte u drugim državama: _____
- navedite sve adrese poštanskih pretinaca i depozita koje ćete koristiti u drugim državama: _____
- opišite gospodarske veze u drugim državama (obavljanje samostalne djelatnosti ili obavljanje zadataka ili poslovnih aktivnosti u društvima i slično): _____
- navedite države koje ste posjetili, osim Republike Hrvatske, u ovoj kalendarskoj godini, dužinu boravka u svakoj od tih država i razloge posjeta, kao i datume ulaska i izlaska iz svake od njih: _____

Ostalo

- Navedite dodatne pojedinosti za koje smatrate da će poslužiti poreznom tijelu prilikom utvrđivanja vašeg statusa rezidentnosti/nerezidentnosti u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj.

Pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću potvrđujem da su sve navedene informacije istinite, točne i potpune.

U _____, datum _____
(potpis osobe na koju se podaci odnose)

Datum zaprimanja	Nadležna ispostava Porezne uprave	Potpis ovlaštenog službenika
_____	_____	_____

*Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik dužan je priložiti valjane isprave, odnosno pojašnjenja vezana za tvrdnje iz ovog upitnika.

*Porezni obveznik dužan je obavijestiti porezno tijelo o svakoj promijeni situacije koja bi mogla utjecati na izmjenu rezidentnosti u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj i to najkasnije u roku od 30 dana od nastanka promijene.

Ovim upitnikom utvrđuje se rezidentnost Republike Hrvatske ili druge države u svrhu primjene odredbi važećeg ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i te druge države. Upitnik popunjava porezni obveznik prilikom izlaska iz Republike Hrvatske. Popunjeni upitnik prilože se Zahtjevu za upis/ispis iz Registra poreznih obveznika (RPO) Porezne uprave Ministarstva financija Republike Hrvatske (članak 91. Pravilnika o porezu na dohodak) te, ako je potrebno, prilikom obrade godišnje porezne prijave, odnosno u slučajevima kada nadležno porezno tijelo utvrdi potrebu za njegovim popunjavanjem.

POJMOVNIK:

Porezno razdoblje je, u pravilu, kalendarska godina, a može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident, 2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

U slučajevima iz točke 1. i 2. prava se računaju u korist poreznog obveznika, na pune mjesece.

Porezna godina različito počinje i završava u različitim zemljama. U Republici Hrvatskoj porezna godina traje od 01. siječnja do 31. prosinca iste godine. U primjeru 2015. godine, to je bilo od 01.01.2015. - 31.12.2015.

Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj ili u nekoj drugoj državi na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.

Sukladno odredbama članka 38. Općeg poreznog zakona smatra se da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obavezan. Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu prebivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti.

Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu.

Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj ili u nekoj drugoj državi gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Boravište se prijavljuje u Republici Hrvatskoj na adresi različitoj od prebivališta ako će trajati dulje od tri mjeseca.

Sukladno odredbama članka 38. Općeg poreznog zakona smatra se da porezni obveznik ima uobičajeno boravište u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem u smislu ovoga Zakona smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidi boravka koji ne traju dulje od jedne godine.

Prijava i odjava prebivališta i boravišta:

Prebivalište i boravište prijavljuje se policijskoj upravi/policijskoj postaji nadležnoj prema mjestu u kojem osoba želi prijaviti prebivalište ili boravište. Prijava prebivališta i boravišta podnosi se u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu prebivališta, odnosno od dana dolaska u mjesto boravišta. Izmjene u prijavi prebivališta i/boravišta porezni obveznik dužan je prijaviti nadležnoj ispostavi

Porezne uprave u roku od 30 dana od nastanka promjene prebivališta/boravišta.

Osoba koja se trajno iseljava iz Republike Hrvatske dužna je prije iseljenja odjaviti prebivalište u policijskoj upravi/policijskoj postaji u kojoj ima prijavljeno prebivalište. Ako osoba propusti odjaviti prebivalište prije iseljenja, odjavu mora zatražiti u roku od 15 dana od dana useljenja u drugu državu putem nadležne diplomatske misije - konzularnog ureda Republike Hrvatske u državi u koju se iselila.

Osoba koja u propisanom roku ne prijavi prebivalište, boravište ili radi trajnog iseljenja iz Republike Hrvatske ne odjavi prebivalište ili ne produži prijavu boravišta kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 5000 kuna.

Više informacija vezanih za postupak prijave i odjave prebivališta/boravišta dostupno je na službenoj internetskoj stranici Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske - <http://www.mup.hr/43.aspx>

Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja su međunarodni bilateralni ugovori koji čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske, a po svojoj su snazi iznad domaćih zakona. Ovim vrstom ugovora određuje se pravo oporezivanja poreznih obveznika u jednoj od država ugovornica na temelju utvrđene rezidentnosti, a s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja. Detaljan popis sklopljenih i u primjeni ugovora u Republici Hrvatskoj možete pronaći na službenoj internetskoj stranici Porezne uprave: <http://www.porezna-uprava.hr/bi/Stranice/Dvostruko-oporezivanje.aspx>

Sukladno ugovorima, određeni su sljedeći pojmovi:

Rezident države ugovornice označava svaku osobu, koja prema zakonima te države u njoj podliježe oporezivanju na temelju svoga prebivališta, boravišta, mjesta uprave ili nekoga drugog obilježja slične prirode te također uključuje tu državu i njenu lokalnu vlast. Međutim, ovaj izraz ne uključuje osobu koja u toj državi podliježe oporezivanju samo dohotka iz izvora u toj državi.

Dvojna rezidentnost označava situaciju kada je fizička osoba rezident obiju država ugovornica. Utvrđivanje statusa njezine rezidentnosti obavlja se na način:

- a) smatra se rezidentom samo one države u kojoj ima prebivalište, a ako ima prebivalište u objema državama, smatra se se rezidentom samo one države s kojom ima uže osobne i gospodarske veze (središte životnih interesa),
- b) ako se ne može odrediti u kojoj državi ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema prebivalište, smatra se se rezidentom samo one države u kojoj ima uobičajeno boravište,
- c) ako osoba ima uobičajeno boravište u objema državama ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se se rezidentom samo one države čiji je državljanin,
- d) ako je osoba državljanin obiju država ili nije državljanin ni jedne od njih, nadležna tijela država ugovornica riješit će pitanje dogovorno.

Središte životnih interesa: utvrđuje se kako bi se odredile bliže osobne i gospodarske veze sa jednom od država ugovornica. U obzir se uzimaju obiteljski i društveni odnosi, zanimanje, političke, kulturne i druge aktivnosti, mjesto poslovanja, mjesto iz kojeg porezni obveznik upravlja svojom imovinom i slično. Činjenice se moraju sagledati u cjelini, ali je ipak jasno da posebnu pozornost valja obratiti na osobne radnje pojedinca/poreznog obveznika. Ako porezni obveznik koji u jednoj državi ima dom, a u drugoj državi osnuje drugi dom, a istovremeno u prvoj državi zadrži svoj dom, činjenica da zadržava prvi dom u okruženju u kojem je prvotno živio, radio, i gdje ima svoju obitelj i imovinu, može zajedno s drugim elementima ukazivati da je središte svojih životnih interesa zadržao u prvoj državi.

UTVRĐIVANJE STATUSA REZIDENTNOSTI KOD ULASKA U REPUBLIKU HRVATSKU

Osobni podaci

Ime i prezime:		OIB (osobni identifikacijski broj):	
Adresa u Republici Hrvatskoj:			
Broj telefona:	Broj mobilnog aparata:	E-Mail adresa:	
Adresa u inozemstvu prije ulaska u Republiku Hrvatsku:			
Adresa na koju želite primati poštu:		Državljanstvo:	
Broj telefon:			
Datum ulaska u Republiku Hrvatsku (dd.mm.gggg.):	Datum izlaska iz Republike Hrvatske (dd.mm.gggg.):	Bračni status: ☐ samac ☐ bračna zajednica ☐ izvanbračna zajednica ☐ životno partnerstvo ☐ neformalno životno partnerstvo	Datum rođenja (dd.mm.gggg.): Mjesto i država rođenja:

Boravak u Republici Hrvatskoj

• Koliko dugo namjeravate boraviti u Republici Hrvatskoj? Broj dana: _____ Broj mjeseci: _____ Broj godina: _____			
• Doselili ste u Republiku Hrvatsku za stalno i ne namjeravate ju napustiti:			☐ da ☐ ne
• Ako ste označili „ne“, navedite kada namjeravate napustiti Republiku Hrvatsku: _____			

Opći podaci

Označite tvrdnje koje opisuju vašu situaciju ili unesite tražene vrijednosti na za to predviđeno mjesto:	
☐ imate prebivalište u Republici Hrvatskoj ili dozvolu stalnog boravka (sukladno odredbama Zakona o prebivalištu).	
☐ imate privremenu dozvolu boravka u Republici Hrvatskoj (navedite razdoblje valjanosti dozvole od/do; dd.mm.gggg): _____	
☐ namjeravate zatražiti produženje razdoblja valjanosti privremene dozvole boravka u Republici Hrvatskoj. ☐ da ☐ ne	
☐ zatražili ste izdavanje dozvole stalnog boravka u Republici Hrvatskoj (datum podnošenja zahtjeva (dd.mm.gggg)): _____	
☐ zatražili ste izdavanje privremene dozvole boravka u Republici Hrvatskoj (datum podnošenja zahtjeva (dd.mm.gggg)): _____	
☐ imate dozvolu za rad u Republici Hrvatskoj (razdoblje valjanosti: od/do (dd.mm.gggg)): _____	
☐ namjeravate zatražiti produženje razdoblja valjanosti dozvole rada u Republici Hrvatskoj. ☐ da ☐ ne	
☐ živite u drugoj državi, ali ćete privremeno živjeti u Republici Hrvatskoj _____ dana u godini, ali ćete tijekom godine povremeno napuštati Republiku Hrvatsku (ako poreznom tijelu dostavite točan broj dana prisutnosti u Republici Hrvatskoj, porezno tijelo će moći izračunati točan broj dana prisutnosti u Republici Hrvatskoj).	
☐ živite u drugoj državi, ali ulazite u Republiku Hrvatsku tijekom dana zbog zaposlenja ili školovanja te ju napuštate istog dana.	
☐ živite u Republici Hrvatskoj, ali iz nje izlazite tijekom dana zbog zaposlenja ili školovanja te se u nju vraćate istog dana.	
☐ imate prebivalište u Republici Hrvatskoj, ali ste živjeli u drugoj državi te u razdoblju boravka u toj državi porezno tijelo vas nije smatralo rezidentom Republike Hrvatske u porezne svrhe, ali ste se sada vratili za stalno u Republiku Hrvatsku.	
☐ ništa od navedenog (pojasnite): _____	

Opći podaci

Označite tvrdnje koje opisuju vašu situaciju:

- rezident ste u porezne svrhe države s kojom Republika Hrvatska nema u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. da ne
- rezident ste u porezne svrhe države s kojom Republika Hrvatska ima u primjeni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. da ne
- rezident ste, temeljem međunarodnog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, druge države, a ne Republike Hrvatske. da ne
- podliježete oporezivanju dohotka u toj državi na temelju ostvarenog svjetskog dohotka (ukupan iznos dohotka ostvaren u toj državi, ali i izvan nje) da ne
- (Sukladno zahtjevu poreznog tijela, dužni ste priložiti potvrdu rezidentnosti kojom se potvrđuje rezidentnost u porezne svrhe druge države te time i status subjekta oporezivanja porezom na dohodak u toj drugoj državi na temelju ostvarenog svjetskog dohotka te potvrdu o obvezi prijave poreza na dohodak u toj drugoj državi.)*
- ako se vraćate u Republiku Hrvatsku, da li ste bili hrvatski rezident u godini koja je prethodila godini vašeg odlaska ili u godini odlaska iz Republike Hrvatske? da ne

Boravak izvan Republike Hrvatske prije samog ulaska u Republiku Hrvatsku

Ako ste napustili Republiku Hrvatsku i sad se vraćate nazad, označite tvrdnje koje opisuju razlog boravka u inozemstvu prije ulaska u Republiku Hrvatsku:

- bili ste javni službenik Republike Hrvatske s diplomatskim ili konzularnim statusom za rad u inozemstvu.
- bili ste bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner ili uzdržavani član javnog službenika Republike Hrvatske s diplomatskim ili konzularnim statusom za rad u inozemstvu te ste sa spomenutom osobom živjeli u zajedničkom domaćinstvu.
- bili ste javni službenik Republike Hrvatske s tehničkom ili upravnom funkcijom i bez diplomatskog ili konzularnog statusa za rad u inozemstvu te ste u bilo kojem razdoblju godine prije godine odlaska bili hrvatski rezident u porezne svrhe.
- bili ste zaposlenik institucija Europske unije, Europske centralne banke, Europskog monetarnog fonda ili Europske investicijske banke te ste bili, prije odlaska, hrvatski rezident u porezne svrhe, u bilo kojem vremenskom razdoblju prošle ili same godine odlaska.
- bili ste bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner, nezaposleni i ne obavljate poslovne aktivnosti, ili ste uzdržavano dijete zaposlenika u institucijama Europske Unije, Europske centralne banke, Europskog monetarnog fonda ili Europske investicijske banke, koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa spomenutom osobom i bili ste, prije godine odlaska, hrvatski rezident u porezne svrhe u bilo kojem razdoblju prošle ili godine odlaska.
- radili ste u inozemstvu za međunarodnu organizaciju (navesti naziv i adresu organizacije): _____
- bili ste izasalani u inozemstvo od strane hrvatskog poslodavca.
- bili ste zaposleni u inozemstvu od strane inozemnog poslodavca.
- bili ste na školovanju, predavanju ili istraživanju u inozemnoj obrazovnoj ili istraživačkoj instituciji (navedite naziv i adresu te obrazovne i/ili istraživačke institucije): _____
- ostalo (pojasnite): _____

Razlog vašeg dolaska u Republiku Hrvatsku

Označite tvrdnje koje opisuju razlog vašeg dolaska u Republiku Hrvatsku:

- radit ćete u Republici Hrvatskoj kao osoba s diplomatskim ili konzularnim statusom u diplomatskoj misiji, konzulatu ili međunarodnoj misiji grupe stranih država ili strane države i niste hrvatski državljanin.
- boravit ćete u Republici Hrvatskoj kao bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner ili uzdržavani član osobe koja radi u Republici Hrvatskoj kao osoba s diplomatskim ili konzularnim statusom u diplomatskoj misiji, konzulatu ili međunarodnoj misiji grupe stranih država ili strane države i niste hrvatski državljanin.
- radit ćete u Republici Hrvatskoj kao službenik, ekspert ili član osoblja međunarodne organizacije, niste hrvatski državljanin, a postali biste hrvatskim rezidentom u porezne svrhe isključivo na temelju obavljanja navedenih poslova.
- vi ste javni službenik diplomatske misije, konzulata ili međunarodne misije strane države u Republici Hrvatskoj s tehničkom ili upravnom funkcijom bez diplomatskog ili konzularnog statusa i niste hrvatski državljanin; postali biste hrvatskim rezidentom u porezne svrhe isključivo na temelju obavljanja navedenih poslova.
- zaposlenik ste u institucijama Europske unije, Europske centralne banke, Europskog monetarnog fonda ili Europske investicijske banke u Hrvatskoj, a postali biste hrvatskim rezidentom u porezne svrhe isključivo na temelju obavljanja navedenih poslova.

- boravite ćete u Republici Hrvatskoj isključivo s razlogom školovanja kao učenik ili student u sklopu pune satnice školskog programa (navedite razdoblje boravka u Hrvatskoj; od/do (dd.mm.gggg), školski program i instituciju koja provodi navedeni školski program): _____
- boravite ćete u Republici Hrvatskoj isključivo zbog liječenja (navedite razdoblje boravka u Hrvatskoj; od/do (dd.mm.gggg) i instituciju koja pruža liječenje s potpunim opisom usluge liječenja): _____
- u Hrvatskoj ćete podučavati ili obavljati istraživanje pri obrazovnoj ili istraživačkoj instituciji (navedite ime i adresu obrazovne i/ili istraživačke institucije): _____
- boravite ćete u Republici Hrvatskoj s ciljem obavljanja poslova koji nisu gore navedeni.
 izaslati ste u Republiku Hrvatsku od strane stranog poslodavca. da ne
 (navedite naziv i adresu poslodavca za kojeg ćete raditi u Republici Hrvatskoj): _____
- boravite ćete u Republici Hrvatskoj zbog bavljenja sportom. da ne
 nastupat ćete za hrvatsku sportsku organizaciju. da ne
 boravite ćete u Republici Hrvatskoj zbog umirovljenja. da ne
 ostalo (pojasnite): _____

Veze s Republikom Hrvatskom

Označite tvrdnje koje opisuju vašu povezanost s Republikom Hrvatskom:

U Republici Hrvatskoj stanovat ćete u:

- kući stanu iznajmljenoj sobi studentskom domu hotelu
 ostalo (pojasnite): _____
 smještaj u vlastitom vlasništvu smještaj osigurava poslodavac
- ako ste vi ili vaš bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner iznajmili stambeni prostor, unesite datum i razdoblje trajanja najma te da li planirate produžiti ugovor o najmu nakon njegovog isteka: _____
- vaš bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner će stanovati s vama u Republici Hrvatskoj.
 vaša uzdržavana djeca živjet će s vama ili vašim bračnim/izvanbračnim drugom, životnim/neformalnim životnim partnerom u Republici Hrvatskoj (navedite imena svih osoba i obiteljske odnose prema njima): _____
- ostali uzdržavani članovi živjet će s vama u Republici Hrvatskoj (navedite imena svih osoba i obiteljske odnose prema njima): _____
- imat ćete u vlasništvu namještaj, opremu i kućanske aparate u Republici Hrvatskoj.
 imat ćete predmete osobnog vlasništva ili kućne ljubimce u Republici Hrvatskoj.
 imat ćete vozilo registrirano u Republici Hrvatskoj.
 imat ćete vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj.
 imat ćete putovnicu izdanu u Republici Hrvatskoj.
 imat ćete bankovne račune otvorene u financijskim institucijama Republike Hrvatske.
 imat ćete investicije u Republici Hrvatskoj (navedite datume razdoblja trajanja životnog i/ili mirovinskog osiguranja, vrijednosnice i udjele u pravnim osobama, odnosno ostale oblike investiranja): _____
- koristit ćete kreditne ili debitne kartice izdane od strane financijskih institucija Republike Hrvatske.
 osim svog doma, posjedovat ćete i neku drugu nekretninu u Republici Hrvatskoj.
 pristupit ćete sustavu zdravstvenog osiguranja Republike Hrvatske.
 pristupit ćete sustavu mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske.
 pristupit ćete profesionalnim/stručnim/zanatskim organizacijama ili trgovačkim udrugama Republike Hrvatske (navesti nazive): _____
- pristupit ćete društvenim, rekreacijskim i/ili ostalim organizacijama Republike Hrvatske (navesti nazive): _____
- imat ćete gospodarske veze s Republikom Hrvatskom (obavljanje samostalnih poslovnih aktivnosti ili zadataka odnosno drugih aktivnosti u društvima i sl., pojasnite): _____

- imat ćete neke druge veze s Republikom Hrvatskom (pojasnite): _____

- ništa od navedenog (pojasnite): _____

Veze s drugom državom

Označite tvrdnje koje opisuju vašu povezanost s drugom državom:

- očekujete povratak u drugu državu zbog ugovora s vašim poslodavcem. da ne
- očekujete povratak u drugu državu jer imate ugovoreni dan povratka na radno mjesto u toj državi. da ne
- ako vaš bračni/izvanbračni drug, životni/neformalni životni partner neće živjeti u Republici Hrvatskoj, navedite ime, prezime, državljanstvo, trenutnu adresu te osobe i razlog zašto neće živjeti u Republici Hrvatskoj: _____

- ako imate djecu ili uzdržavane članove i ako oni neće živjeti u Republici Hrvatskoj, navedite razloge odvojenog života, njihova imena, obiteljske veze, godine, državljanstvo i trenutnu adresu te također nazive i adrese škola koje pohađaju i razreda u kojima se trenutno nalaze: _____

- ako zadržavate stambeni prostor u drugoj državi, navedite pojedinosti kao što su adresa, vrsta objekta, tip prostora, veličina, da li je u vašem vlasništvu ili iznajmljen, da li će vam ostati dostupan kada ćete posjetiti tu drugu državu, da li ćete ga iznajmiti ili pod-iznajmiti: _____

- opišite predmete osobnog vlasništva koje posjedujete u drugoj državi: _____

- ako imate vozačku dozvolu koja nije izdana u Republici Hrvatskoj, navedite naziv države gdje je izdana, razdoblje valjanosti te da li je namjeravate produžiti: _____

- imat ćete putovnicu druge države. da ne
ako je vaš odgovor „da“, navedite državu: _____
- namjeravate produžiti valjanost inozemne putovnice kada ona istekne. da ne
- navedite naziv vašeg osiguravatelja, osnovnog i dopunskog zdravstvenog te mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj: _____

- navedite sve profesionalne/stručne/zanatske, društvene, rekreacijske i/ili ostale organizacije čiji ste član u državama osim Republike Hrvatske: _____
- opišite oblike ulaganja koje ćete imati u državama osim Republike Hrvatske (uključite pojedinosti kao što su nazivi banaka u kojima su izdani bankovni računi, vrste bankovnih računa – tekući, devizni, štedni i sl., životno i mirovinsko osiguranje, vrijednosnice i udjeli u pravnim osobama, ostala ulaganja) te pojasnite zašto su ta ulaganja smještene van Republike Hrvatske: _____

- navedite nazive kreditnih i debitnih kartica i nazive inozemnih financijskih institucija koje su ih izdale, a koje ćete koristiti u Republici Hrvatskoj: _____

- navedite adrese svih telefonskih servisa koje ćete imati u drugim državama te navedite jesu li to osobne ili poslovne usluge: _____
- navedite sve adrese koje koristite za osobne ili poslovne posjetnice/vizitkarte u drugim državama: _____

- navedite sve adrese poštanskih pretinaca i depozita koje koristite u drugim državama: _____

opišite gospodarske veze u drugim državama (obavljanje samostalne djelatnosti ili obavljanje zadataka ili poslovnih aktivnosti u društvima i slično): _____

navedite države koje ste posjetili, osim Republike Hrvatske, u ovoj kalendarskoj godini, dužinu boravka u svakoj državi i razloge posjeta svakoj od država, kao i datume ulaska i izlaska iz svake države koju ste posjetili:

Ostalo

Navedite dodatne pojedinosti za koje smatrate da će poslužiti poreznom tijelu prilikom utvrđivanja vašeg statusa rezidentnosti/nerezidentnosti u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj.

Pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću potvrđujem da su sve navedene informacije istinite, točne i potpune.

U _____, datum _____
(potpis osobe na koju se podaci odnose)

Datum zaprimanja

Nadležna ispostava Porezne uprave

Potpis ovlaštenog službenika

*Na zahtjev poreznog tijela, porezni obveznik dužan je priložiti valjane isprave, odnosno pojašnjenja vezana za tvrdnje iz ovog upitnika.

*Porezni obveznik dužan je obavijestiti porezno tijelo o svakoj promijeni situacije koja bi mogla utjecati na izmjenu rezidentnosti u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj i to najkasnije u roku od 30 dana od nastanka promijene.

Ovim upitnikom utvrđuje se rezidentnost Republike Hrvatske ili druge države u svrhu primjene odredbi važećeg ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i te druge države. Upitnik popunjava porezni obveznik prilikom ulaska u Republiku Hrvatsku. Popunjeni upitnik prilože se Zahtjevu za upis u Registar poreznih obveznika (RPO) Porezne uprave Ministarstva financija Republike Hrvatske (članak 91. Pravilnika o porezu na dohodak), odnosno kod predaje Zahtjeva za ovjerom potvrde rezidentnosti kako je propisano člankom 80. navedenog Pravilnika te, ako je potrebno, prilikom obrade godišnje porezne prijave, odnosno u slučajevima kada nadležno porezno tijelo utvrdi potrebu za njegovim popunjavanjem.

POJMOVNIK:

Porezno razdoblje je, u pravilu, kalendarska godina, a može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,

2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

U slučajevima iz točke 1. i 2. prava se računaju u korist poreznog obveznika, na pune mjesece.

Porezna godina različita počinje i završava u različitim zemljama. U Republici Hrvatskoj porezna godina traje od 01. siječnja do 31. prosinca iste godine. U primjeru 2015. godine, to je bilo od 01.01.2015. - 31.12.2015.

Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj ili u nekoj drugoj državi na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obaveza vezanih uz životne interese, kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.

Sukladno odredbama članka 38. Općeg poreznog zakona smatra se da porezni obveznik ima prebivalište ondje gdje ima stan u vlasništvu ili posjedu neprekidno najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Boravak u stanu nije obavezan. Ako porezni obveznik u Republici Hrvatskoj ima u vlasništvu ili posjedu više stanova, prebivalište mjerodavno za oporezivanje utvrđuje se prema mjestu prebivališta obitelji, a za poreznog obveznika samca prema mjestu u kojem se pretežno zadržava ili prema mjestu iz kojeg pretežno odlazi na rad ili obavljanje djelatnosti.

Ako porezni obveznik ima prebivalište u tuzemstvu i inozemstvu, smatra se da ima prebivalište u tuzemstvu.

Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj ili u nekoj drugoj državi gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila. Boravište se prijavljuje u Republici Hrvatskoj na adresi različitoj od prebivališta ako će trajati dulje od tri mjeseca.

Sukladno odredbama članka 38. Općeg poreznog zakona smatra se da porezni obveznik ima uobičajeno boravište u onome mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da on u tome mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno. Uobičajenim boravištem u smislu ovoga Zakona smatra se stalan ili vremenski povezan boravak u trajanju od najmanje 183 dana u jednoj ili u dvije kalendarske godine. Za određivanje uobičajenog boravišta nisu važni kratkotrajni prekidni boravci koji ne traju dulje od jedne godine.

Prijava i odjava prebivališta i boravišta:

Prebivalište i boravište prijavljuje se policijskoj upravi/policijskoj postaji nadležnoj prema mjestu u kojem osoba želi prijaviti prebivalište ili boravište. Prijava prebivališta i boravišta podnosi se u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu prebivališta, odnosno od dana dolaska u mjesto boravišta. Izmjene u prijavi

prebivališta i/ili boravišta porezni obveznik dužan je prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku od 30 dana od nastanka promjene prebivališta/boravišta.

Osoba koja se trajno iseljava iz Republike Hrvatske dužna je prije iseljenja odjaviti prebivalište u policijskoj upravi/policijskoj postaji u kojoj ima prijavljeno prebivalište. Ako osoba propusti odjaviti prebivalište prije iseljenja, odjavu mora zatražiti u roku od 15 dana od dana useljenja u drugu državu putem nadležne diplomatske misije - konzularnog ureda Republike Hrvatske u državi u koju se iselila.

Osoba koja u propisanom roku ne prijavi prebivalište, boravište ili radi trajnog iseljenja iz Republike Hrvatske ne odjavi prebivalište ili ne produži prijavu boravišta kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500 do 5000 kuna.

Više informacija vezanih za postupak prijave i odjave prebivališta/boravišta dostupno je na službenoj internetskoj stranici Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske - <http://www.mup.hr/43.aspx>

Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja su međunarodni bilateralni ugovori koji čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske, a po svojoj su snazi iznad domaćih zakona. Ovom vrstom ugovora određuje se pravo oporezivanja poreznih obveznika u jednoj od država ugovornica na temelju utvrđene rezidentnosti, a s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja. Detaljan popis sklopljenih i u primjeni ugovora u Republici Hrvatskoj možete pronaći na službenoj internetskoj stranici Porezne uprave: <http://www.porezna-uprava.hr/bi/Stranice/Dvostruko-oporezivanje.aspx>

Sukladno ugovorima, određeni su sljedeći pojmovi:

Rezident države ugovornice označava svaku osobu, koja prema zakonima te države u njoj podliježe oporezivanju na temelju svoga prebivališta, boravišta, mjesta uprave ili nekoga drugog obilježja slične prirode te također uključuje tu državu i njenu lokalnu vlast. Međutim, ovaj izraz ne uključuje osobu koja u toj državi podliježe oporezivanju samo dohotka iz izvora u toj državi.

Dvojna rezidentnost označava situaciju kada je fizička osoba rezident obiju država ugovornica. Utvrđivanje statusa njezine rezidentnosti obavlja se na način:

- a) smatra se rezidentom samo one države u kojoj ima prebivalište, a ako ima prebivalište u objema državama, smatra se da je rezidentom samo one države s kojom ima uže osobne i gospodarske veze (središte životnih interesa),
- b) ako se ne može odrediti u kojoj državi ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema prebivalište, smatra se da je rezidentom samo one države u kojoj ima uobičajeno boravište,
- c) ako osoba ima uobičajeno boravište u objema državama ili ga nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezidentom samo one države čiji je državljanin,
- d) ako je osoba državljanin obiju država ili nije državljanin ni jedne od njih, nadležna tijela država ugovornica riješit će pitanje dogovorno.

Središte životnih interesa: utvrđuje se kako bi se odredile bliže osobne i gospodarske veze sa jednom od država ugovornica. U obzir se uzimaju obiteljski i društveni odnosi, zanimanje, političke, kulturne i druge aktivnosti, mjesto poslovanja, mjesto iz kojeg porezni obveznik upravlja svojom imovinom i slično. Činjenice se moraju sagledati u cjelini, ali je ipak jasno da posebnu pozornost valja obratiti na osobne radnje pojedinca/poreznog obveznika. Ako porezni obveznik koji u jednoj državi ima dom, a u drugoj državi osnuje drugi dom, a istovremeno u prvoj državi zadrži svoj dom, činjenica da zadržava prvi dom u okruženju u kojem je prvotno živio, radio, i gdje ima svoju obitelj i imovinu, može zajedno s drugim elementima ukazivati da je središte svojih životnih interesa zadržao u prvoj državi.